

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS TIESNESIS

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

Satversmes tiesas tiesneša

Jāņa Neimaņa

ATSEVIŠKĀS DOMAS

Rīgā 2021. gada 28. jūnijā

lietā Nr. 2020-50-01

“Par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 4. panta 4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 101. un 106. pantam”.

Satversmes tiesa ar 2021. gada 11. jūnija spriedumu atzina Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 4. panta 4. punktu, ciktāl tas liedz atrasties dienestā Valsts policijā personai, kura sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu, neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas, par atbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 101. panta pirmajai daļai un 106. panta pirmajam teikumam.

Piekrītu, ka apstrīdētā norma atbilst Satversmes 101. panta pirmajai daļai.

Nepiekrītu sprieduma 13. punkta argumentācijai. Tajā tiesa atzina, ka apstrīdētā norma saturot absolūtu aizliegumu, bet, ievērojot valsts dienesta īpašo lomu un statusu, kā arī likumdevēja plašo rīcības brīvību šajā jomā, uz šo īpašo prasību tiesiskuma izvērtējumu nav attiecināma absolūtā aizlieguma satversmības izvērtēšanas metodoloģija.

Uzskatu, ka Satversmes tiesa pilnīgi lieki un kļūdaini ir ieviesusi t.s. “absolūtā aizlieguma” konceptu un īpašu vērtēšanu attiecībā uz likumdošanas procesu. Par to jau iepriekš ir izteicies tiesnesis Aldis Laviņš savās atsevišķajās domās lietās Nr. 2019-01-01 un Nr. 2020-36-01, tādēļ to neatkārtošu. Jo aizliegums visaptverošāks, jo ierobežojums būtiskāks, bet likumdošanas procesa pārbaudei vai ierobežojuma samērīguma pārbaudes soļiem tamdēļ nav jāatšķiras. Likuma satversmības pārbaudes

priekšmets ir likuma saturs un tā ietekme, nevis likumdevēja iekšējā darba organizācija un diskusijas likuma tapšanā. Par tiesas uzsāktu nepieļaujami plašo likumdošanas procesa kontroli jau esmu izteicies savās atsevišķajās domās lietā Nr. 2017-17-01, tādēļ to arī šeit neatkārtosu. Šī lieta tikai sasaucas ar toreiz jau norādīto, ka pārmērīga likumdošanas procesa kontrole novestu pie tā, ka vairums 20. gs. 90. gadu sākumā pieņemto ierobežojumu atbilstība būtu apdraudēta Satversmes tiesas ieskatā nepietiekamo parlamentāro diskusiju dēļ.

Lai to novērstu, tiesa acīmredzami mākslīgi izveidojusi papildu kritērijus, kad tā nepiemēro t.s. “absolūtā aizlieguma” koncepciju – valsts dienesta īpašā loma un statuss, likumdevēja plaša rīcības brīvība šajā jomā. Taču šāda argumentatīva manipulācija nonāk pretrunā ar tiesas iepriekš atzīto, ka tā vērtē apstrīdēto normu arī kā Satversmes 106. panta pirmā teikuma ierobežojumu.

Manuprāt, apstrīdētā norma bija izvērtējama kā jebkurš cits pamattiesības ierobežojums. Izskatāmajā lietā – kā Satversmes 101. panta pirmajā daļā noteikto tiesību uz valsts dienesta pildīšanu ierobežojums. Minētā pamattiesība ierobežojumu noteikšanas ziņā nav ne ar ko atšķirīgāka no citām pamattiesībām. Arī šeit ierobežojumam jābūt noteiktam ar likumu, jābūt ar leģitīmu mērķi un jāatbilst samērīguma principam.

Tiesnesis*

J. Neimanis

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.*